

č.j.: MŠ /100/2024/ RE

Školní vzdělávací program

pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Vostelčice, Choceň

Duhovou cestičkou za poznáním

Platnost programu:

1. 9. 2024 - 31. 8. 2027

Školní vzdělávací program zpracovala ředitelka školy s celým kolektivem učitelek.
Při tvorbě ŠVP PV jsme vycházeli z poznatků a zkušeností získaných v průběhu uplynulých let.

Schválen na pedagogické radě dne:

29. srpna 2024

Obsah ŠVP:

1. Identifikační údaje o mateřské škole

- 1.1. základní údaje o škole
- 1.2. obecná charakteristika školy
- 1.3. stručná charakteristika ŠVP PV

2. Podmínky vzdělávání

- 2.1 Věcné podmínky
- 2.2 Životospráva
- 2.3 Psychosociální podmínky
- 2.4 Organizace chodu mateřské školy
- 2.5 Řízení mateřské školy
- 2.6 Personální a pedagogické zajištění
- 2.7 Spoluúčast rodičů
- 2.8. Spolupráce s dalšími institucemi

3. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- 3.1 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

4. Vzdělávání dětí nadaných

5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

6. Organizace vzdělávání

7. Charakteristika vzdělávacího programu

- 7.1 Metody a formy práce
- 7.2 Hlavní cíle a záměry

8. Vzdělávací obsah

- 8.1 Průběžné vzdělávání
- 8.2 Myšlenková mapa ŠVP PV
- 8.3 Integrované bloky ŠVP
- 8.4 Specifické vzdělávací aktivity
- 8.5 Nadstandardní aktivity

9. Evaluační systém

- 9.1 evaluace ŠVP PV
- 9.2 evaluace podmínek vzdělávání
- 9.3 evaluace průběhu vzdělávání
- 9.4 evaluace výsledků vzdělávání

1. Identifikační údaje o mateřské škole

1. 1. Základní údaje o škole

Název školy: Mateřská škola Vostelčice, Choceň
Sídlo školy: Smetanova 1682, 56501 Choceň
Zřizovatel školy: Město Choceň, ul. Jungmanova 301, 565 01 Choceň
IČO: 750 19 884

Ředitelka školy: Jana Charousová
Zástupkyně ředitelky: Mgr. Barbora Hlávková Kotyzová
Vedoucí ŠJ: Jitka Držmíšková

Telefon: 465 471 691
E-mail: ms.vostelcice@seznam.cz
Webové stránky: msvostelcice.cz
Datová schránka: 4evk35h
GDPR pověřenec: JUDr. Ing. Et. Roman Ondrýsek, Ph.D., MBA

Počet tříd: 5
Počet dětí k 1. 9. 2024: 116
Počet zaměstnanců k 1. 9. 2024: 24

Platnost dokumentu: 1. 9. 2024 – 31. 8. 2027

2. 2. Obecná charakteristika školy

Naše mateřská škola má pět tříd s kapacitou 130 dětí.

Je umístěna poblíž centra města Chocně v klidném, pěkném prostředí uprostřed zeleně.

Otevřena byla 1. 3. 1982 jako závodní mateřská škola závodu ČKD Chocně. Dne 3. 10. 1991 byla předána Městu Chocně. V roce 2018 prošla budova mateřské školy rozsáhlou rekonstrukcí, přičemž došlo k přístavbě dvou nových tříd a přestavbě stávajících prostor včetně venkovního areálu.

Budova mateřské školy je pavilónového typu, s podsklepenou hospodářskou budovou uprostřed.

Třídy jsou mezi sebou propojeny, mají samostatné vchody a vstupy na školní zahradu.

Každá z pěti tříd tvoří samostatnou jednotku se sociálním zázemím. Prostorové uspořádání vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Jedna ze tříd je uzpůsobena pro děti 2-3 leté. Mateřská škola má dostatečně velké světlé prostory. Dvě nové třídy jsou vybaveny barevně sladěným nábytkem. Původní třídy, včetně kuchyně, jsou zrekonstruované tak, aby

- byly v souladu s podmínkami vzdělávání
- odpovídaly počtu dětí a jejich věku
- byly zdravotně nezávadné (s důrazem na využití dostupných možností proti vzniku a šíření alergií)
- byly bezpečného a estetického vzhledu
- byly funkční a podnětné
- umožňovaly dětem spontánní aktivity a podporovaly zvolený styl pedagogické práce
- bylo zajištěno vhodné členění prostoru, vyhovující nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí

Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí. Prostředí upravujeme tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i jejich rodiče a návštěvníci školy.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje velká školní zahrada s krásnými vzrostlými stromy, umožňující rozvíjení dítěte ve všech oblastech výchovy a vzdělávání, rekreační a relaxační činnosti dětí.

Prostory školní zahrady jsou vybaveny vhodnými zahradními objekty tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity. Zahrada je vybavena pískovišti, barevným altánem, pítky pro děti, ohništěm, vodními hrátkami, hřištěm a zastřešenými terasami s pryžovým povrchem, herními sestavami na cvičení s průlezkami, skluzavkou a bazénem, který je v letních měsících plně využíván. K rozvoji environmentální výchovy slouží vyvýšené záhony, bylinková zahrádka, hmyzí domečky. K rozvoji polytechnické výchovy slouží dětem venkovní ponky s náradím.

Škola se nachází v blízkosti parků a chráněné přírodní rezervace „Peliny“, kterých využíváme pro pobyt venku. Negativem je rušnější silnice před školou z důvodu výstavby nové bytové lokality. Nabízíme nadstandardní aktivity, sportovní a kulturní akce pro rodiče a děti, plavecký kurz, lyžařský kurz, bruslení, sportovní dopoledne na tenisových kurtech, oslavy tradic aj.

O děti pečují plně kvalifikovaný a dobře sešraný kolektiv 11 učitelek (5 učitelek na RD/MD), 4 asistenti pedagoga, 1 školní asistent a 8 provozních pracovníků. Každodenní spolupráce pedagogického a provozního týmu probíhá v přátelském ovzduší, které je tím nejlepším základem pro klidné a stimulační psychosociální klima školy.

Mateřská škola je vyhledávána rodiči pro profesionální přístup všech zaměstnanců školy.

Rozdělení tříd:

1.třída – kořata

Nachází se v pravé části budovy v přízemí a je zde 24 dětí ve věku od 3 – 6 let. V letních měsících mohou pro své činnosti využít prostornou terasu se vstupem do bazénu.

2.třída – ježci

Tato třída se nachází v přízemí levé části pavilonu. Třída má také volný přístup na velkou terasu. Počet dětí na třídě je 23 a věkové složení je od 3-6 let.

3.třída – myšky

Třída se nachází v prvním patře v levé části pavilonu. Tato třída má 22 dětí smíšeného věku 3-6 let.

4. třída – veverky

Třída je nová a nachází se v prvním patře v pravé části pavilonu. Tato třída má 24 dětí smíšeného věku 3-6 let.

5. třída – berušky

Třída je umístěna v prvním patře mezi pavilony nad hospodářskou částí. Tato nová třída má 24 dětí smíšeného věku 3-6 let.

Vstřícností a vzájemným respektem vytváříme a podporujeme dobré partnerské vztahy školy, rodičů a dětí.

1. 3. Stručná charakteristika ŠVP PV

Školní vzdělávací program v naší mateřské škole nese název

„Duhovou cestičkou za poznáním“

ŠVP PV je sestaven v souladu s RVP PV, který dává ucelený a jasný pohled na dítě předškolního věku v dnešních společenských podmínkách a je návodem, jak by měla probíhat výchova a vzdělávání v MŠ. Podporuje vše, co je pro dítě příznivé.

ŠVP vychází z podmínek mateřské školy, střídání ročních období ve spojení s lidskou činností, zvyky a tradicemi. Respektuje zájem dětí o globální události ve světě a jejich vztah k současné technice a společenské dění v obci i mimo ni.

Je zaměřen na vytváření správného vztahu ke zdravému životnímu stylu, zejména ke zdravému pohybu. Naše mateřská škola doplňuje přirozenou výchovu v rodině, plně respektuje výchovné zaměření rodiny, její specifika a posiluje její působení. Respektuje také Úmluvu o právech dítěte, s ohledem na své specifické postavení. Učitelky pečují o děti a chrání je před jakýmkoliv tělesným či duševním násilím.

Program, péče o dítě vychází z demokratických principů, opírá se o pedagogické, psychologické a hygienické normy péče o dítě předškolního věku. Zabezpečuje zdravý fyzický, psychický a sociální rozvoj dítěte a jeho spokojené prospívání v souladu s jeho přirozeností.

Naše mateřská škola je zaměřena na všeobecný rozvoj dítěte, kdy mu chceme poskytovat velký a rozmanitý okruh impulsů, kde by dítě našlo svůj talent a mohlo ho dále rozvíjet ve věku základní školní docházky. Takový impuls v tomto věku se může stát celoživotním zájmem či povoláním. Nejsme tedy specializovanou mateřskou školou. Klade to ovšem velké nároky na vysoké znalosti učitelek.

Držíme se těchto zásad:

Žije - li dítě v prostředí výtek, naučí se odsuzovat.

Žije - li dítě v prostředí nepřátelství, naučí se útočit.

Žije - li dítě v prostředí posměchu, naučí se být plaché.

Žije - li dítě v prostředí zahanbování, naučí se cítit provinile.

ale

Žije - li dítě v prostředí povzbuzování, naučí se důvěřovat.

Žije - li dítě v prostředí tolerance, naučí se trpělivosti.

Žije - li dítě v prostředí pochvaly, naučí se oceňovat.

Žije - li dítě v prostředí slušnosti, naučí se být čestné.

Žije - li dítě v prostředí bezpečí, naučí se věřit.

Žije - li dítě v prostředí spokojenosti, naučí se mít rádo.

Žije - li dítě v prostředí přátelství, naučí se být rádo na světě.

2. Podmínky a organizace vzdělávání

V této části je uvedena charakteristika podmínek vzdělávání v naší mateřské škole. Zjištění se opírají o výsledky evaluace (vlastního hodnocení školy) minulého školního vzdělávacího programu a následné analýzy.

Současně se zde objevují záměry, jak podmínky zlepšit, a tak zkvalitnit úroveň vzdělávání.

2. 1. Věcné podmínky

Mateřská škola se skládá ze tří pavilonů. Pavilony jsou dvoupatrové a je zde umístěno pět tříd. Každá třída tvoří samostatnou jednotku se sociálním zařízením, kuchyňkou na vydávání jídel a prostornou hernou, která se stává při odpočinku dětí ložnicí. V každé třídě je 24 dětí smíšeného věku.

Pavilony spojuje hospodářská část, kde je umístěna ředitelna, kancelář vedoucí školní jídelny, kuchyň, kabinety, sborovna s kuchyňkou, logopedická místnost sloužící logopedickým asistentkám k individuální práci s dětmi s vadnou výslovností. I zařízená kuchyňka zpřijemňuje zaměstnancům přípravu na pedagogickou práci.

Nad hospodářskou částí se nachází pátá třída, ředitelna pro zástupkyni ředitelky a didaktický kabinet. Budova je zabezpečená video-zvonky s bezpečnostním otvíráním.

V suterénu je technické zázemí, prádelna se sušárnou, ale také loutkárna, kterou využíváme v průběhu celého školního roku (divadla, vítání ročních období, hudebně dramatický kroužek Hlásek, metoda dobrého startu a anglický kroužek). Celý suterén je vzhledem k využívání loutkárny útulně upraven.

Školní kuchyně je prostorná, vybavená moderními spotřebiči, nerezovým nábytkem a bezdotykovými bateriemi, odpovídá hygienickým normám a požadavkům.

Naše mateřská škola má dostatečně velké prostory a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Třídy se liší svou barevností, výzdobou i uspořádáním zájmových koutků (výtvarné, konstruktivní, čtenářské, prodejní, divadelní, námětové, společenské, experimentální). Tímto barevným uspořádáním a bohatou květinovou výzdobou ještě více navazovat v mateřské škole na atmosféru rodinné pohody.

- V interiéru tříd a na schodištích jsou umístěny dekorativní dřevěné plastiky s dětskými motivy.
- Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídají počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno. V souladu s nároky dnešní doby chceme dětem vhodnou formou přibližovat moderní technologické pomůcky.
- Každá třída má k dispozici mluvicí skřipce, interaktivní stěnu s tlačítky, robotickou včelku Bee-bot, notebooky se vzdělávacími programy, elektronickou lupu, interaktivní tabuli.. Interaktivní koberec je společný pro všechny třídy.
- Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je shlédnout i jejich rodiče.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

❖ Záměry:

- *pokračovat s doplňováním a obměňováním tříd kvalitními hračkami, didaktickými pomůckami a sportovním náčiním rozvíjející obratnost a pohyblivost dětí, aby odpovídala potřebám třídy, stylu práce pedagogů, věkovému složení třídy*
- *cíleně využívat interaktivní tabule, interaktivní koberec a notebooky, tablety*
- *plánujeme pořídit stojany na holínky do každé třídy a nové značkovače „Spím ve školce“*

2. 2. Živospráva

- Dětem poskytujeme jednotnou plnohodnotnou a vyváženou stravu doplněnou o prvky současného trendu zdravé výživy, jídlo je podáváno třikrát denně.
- V podávané stravě je bohatě zastoupena vláknina, čerstvá zelenina a ovoce, zakysané mléčné výrobky.
- Vedoucí školní jídelny vyhodnocuje jídelníček z pohledu spotřebního koše, nutričních hodnot, skladby a pestrosti. Sleduje dodržování intervalů mezi jídly, množství, kvalitu, teplotu a další závazné ukazatele. Jednou do měsíce je jídelníček sestavován dětmi. Třídy se pravidelně střídají v možnosti navrhování jídelníčku.
- Děti mají dostatek tekutin - zajišťujeme pitný režim, který děti přirozeně využívají. Mají na výběr teplý ovocný či bylinkový čaj nebo čistou pitnou vodu. Obsluhují se samy dle individuální potřeby. Na zahradě mají děti přístup k pítku.
- Dětem ponecháváme volnost osobního tempa při jídle. Respektujeme požadavky rodičů – je možná dohoda s vedoucí školní jídelny o dietní stravě.

- Děti nikdy nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby alespoň postupně ochutnaly nové potraviny a naučily se tak zdravému stravování – tomu napomáhají i „mazací dny“, kdy si děti při svačině samy mažou pomazánky na pečivo.
- Pravidelným, současně však flexibilním denním rytmem a řádem umožňujeme organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuálním situacím v mateřské škole tak, aby mezi jednotlivými podávanými pokrmy byly dodržovány vhodné intervaly a současně byla rodičům dětí umožněna reakce na neplánované události v životě mateřské školy.
- Každodenní pobyt dětí venku s výjimkou nepříznivého počasí a mrazu dává dětem dostatek příležitostí k volnému pohybu. Potřebu volného pohybu dětí současně respektujeme i v interiéru mateřské školy.
- V teplém období se veškeré činnosti přesouvají na zahradu, a to jak dopoledne, tak i odpoledne.
- V denním programu respektujeme individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí.
- Upravujeme spací aktivity dětí dle individuálních potřeb dětí - dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny zájmové aktivity (kroužky) a jiné klidné činnosti. Do spaní nikdy dítě nenutíme!
- Přistupujeme k jednotlivým dětem na základě pedagogické diagnostiky s respektováním individuálních zvláštností a potřeby odpočinku dětského organismu.
- Ve škole podporujeme kulturu stolování současně s vytvářením pozitivních vztahů dětí k prostředí a zprostředkováváme vytváření dovedností a návyků správného chování a jednání.
- My, pedagogové se chováme podle zásad zdravého životního stylu tak, abychom poskytovali dětem přirozený vzor.

❖ Záměry:

- *nabídneme rodičům možnost ochutnávek jídel, tekutin, přednášky na téma zdravého stravování,*
- *vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu*
- *v rámci zdravého životního stylu poskytnout dětem dostatek pohybových aktivit a dostatečně dlouhý pobyt venku*
- *do pohybových aktivit zapojovat nejen děti pohybově nadané, ale i děti s problémy hrubé motoriky*
- *vést děti k pitnému režimu po celý den – při pobytu venku, po odpočinku*

2. 3. Psychosociální podmínky

- V MŠ panují partnerské vztahy na základě úcty mezi všemi (děti – učitelky, zaměstnanci – rodiče, učitelky – ostatní zaměstnanci).
- MŠ je otevřená jak rodičům, kteří mají právo po domluvě s paní učitelkou, se pohybovat v prostorách třídy a přiměřeně zasahovat do chodu mateřské školy, tak ostatním partnerům.

- Před nástupem dětí do mateřské školy probíhají adaptační kurzy, kde se děti a rodiče mají možnost seznámit s p. učitelkami, prostředím a pravidly v MŠ.
- Dospělí v MŠ jdou příkladem dětem svým prosociálním chováním.
- Veškeré volné činnosti (osobní hygiena, sebeobsluha) se provádí převážně neorganizovaně a samostatně, organizované činnosti jsou prováděny v prostoru, na koberci, u stolečku, ale především v pohybu, přechod mezi jednotlivými činnostmi probíhají dle potřeb dítěte.
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, třída je pro ně kamarádkým společenstvím, kde jsou všichni rádi.
- Postupně vyřazujeme nezdravé soutěžení mezi dětmi.
- Všechny děti mají rovnocenné postavení (je nepřijatelné jakékoliv dítě zvýhodňovat či znevýhodňovat).
- Do vzdělávání implementujeme prvky alternativní pedagogiky Začít spolu (centra aktivit)
- Učitelky volí takové činnosti, které vedou k logickému myšlení, ke spoluúčasti, samostatnému rozhodování a k potřebám dětí.
- Preferujeme pozitivní ocenění (u dětí i dospělých) před výtkami, kritikou či tresty.
- Ve třídách jsou dětmi ve spolupráci s učitelkami vytvořena pravidla soužití – piktogramy.
- Dodržujeme zásady individuálního přístupu ke všem dětem (nejen k problémovým):
 - neodbýváme dítě, když se na něco ptá
 - v jednání s dítětem jsme pevní
 - příliš často nenapomínáme
 - nechválíme za každou cenu – řekneme dítěti v čem bylo úspěšné a v čem se má zdokonalit
 - nechráníme děti před důsledky činů

❖ Záměry:

- *vytvářet atmosféru rovnosti, optimismu, důvěry, porozumění a spolupráce, tak, aby se děti cítily příjemně, aby byly aktivní a měly chuť ke vzdělávacím činnostem*
- *upřednostníme popis činnosti i konání před pochvalou či trestem*
- *budeme pro děti vytvářet kamarádké společenství, v němž se budou cítit rády*
- *vytvářet pozitivní klima třídy pomocí společně vytvořených pravidel vzájemného soužití*
- *pokračovat v osvědčených adaptačních programech – Den otevřených dveří, nově - Den otevřené zahrady*

2. 4. Organizace dne

Provoz mateřské školy je od 6,00 do 16,30 hodin.

Rodiče přicházejí s dětmi do mateřské školy nejdéle do 8,15 hodin, aby nepřišli o žádnou z nabízených činností. Omluvy dětí jsou přijímány do 7,00 hod. Vyzvedávání dětí po obědě je možné od 12,15 do 12,45 hodin. Odpolední vyzvedávání dětí probíhá od 14.30 hodin, pokud si rodiče potřebují dítě vyzvednout dříve, je potřeba, aby se dopředu domluvili s paní učitelkou.

V čase od 15,45 do 16,30 hodin je tzv. konečná služba na třídě Ježečků.

Stravování dětí i personálu je zajištěno vlastní školní jídelnou. Po celý den mají děti zajištěn pitný režim. Při vydávání jídla je přihlíženo k individuálním potřebám dětí (alergie, diety apod.).

Rámcové uspořádání dne je následující:

Denní řád (režim dne) je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Spontánní a řízené činnosti jsou během dne vyvážené:

- děti zařazujeme do věkově smíšených tříd na základě přání rodičů,
- plánování jednotlivých činností vychází z potřeb, zájmů dětí a složení třídy,
- dětem je (po dohodě s učitelkami v kmenových třídách) umožněno setkávat se mezi sebou ve třídách, účastnit se školních akcí,
- uspořádání dne vychází z aktuální situace ve třídě (věkové složení, schopnosti a možnosti dětí, individualita), spočívá v kreativě učitelky (psychohygienické zásady – střídání různých aktivit s relaxací),
- nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě. Spojování tříd je maximálně omezeno.

Režim dne:

6,00 – 6,30 hod.	děti se scházejí ve třídě Kot'átek - spontánní hravé aktivity + přechod dětí do svých kmenových tříd podle aktuální situace a pracovní doby učitelek
6,30 – 9,45 hod.	spontánní hravé aktivity dětí, individuální, skupinkové činnosti, prožitkové učení hygieny, svačina, skupinkové činnosti, týmová práce - prožitkové učení, ověřování znalostí, rutinních dovedností, schopností aplikace a tvořivosti dětí
9,45 – 11,45 hod.	pobyt dětí venku
11,30 – 14,00 hod	hygieny, oběd, příprava na odpočinek, odpočinek na lehátku, klidové činnosti – učitelka přistupuje k jednotlivým dětem na základě pedagogické diagnostiky s respektováním individuálních zvláštností a potřeby odpočinku dětského organismu (tvořivý přístup učitelky dle aktuální situace a potřeb dětí)
14,00 – 16,30 hod.	vstávání, hygiena, svačina, zájmové činnosti, spontánní hry, pobyt venku
v 15,45 hod	pozvolný přechod dětí ze tříd na třídu Ježečků, nebo na školní zahradu podle aktuální situace a pracovní doby učitelek.

Činnosti dětí během dne

Režim celého dne je maximálně uvolněn tak, aby bylo možné co nejvíce vyhovět potřebám a zájmům dětí. Pevně je stanovena pouze doba podávání jídla, pobyt venku a odpočinek dětí. Od příchodu dětí do mateřské školy probíhají tyto činnosti:

- **ranní hry** – jsou spontánní, vycházejí ze zájmů a potřeby dětí, nebo řízené (motivované) je respektováno právo dítěte na hru bez přímé účasti učitelky,
- **řízené činnosti** – individuální, skupinové či kolektivní,
- **svačina** – děti si jídlo mohou brát libovolně, či na pokyn učitelky; probíhá od 8,00 do 8,45 hodin dle aktuální situace ve třídě;
- **příprava a pobyt venku** – probíhá v době od 9,45 – 11,45 hodin, pobyt venku ve třídě Koťátek probíhá od 9,30 – 11,30 (s přihlédnutím k počasí a věku dětí);
- oběd – probíhá od 11,45 na všech třídách (u Koťátek v 11,30);
- **odpolední odpočinek** – do 14,00 hodin – doba odpočinku se postupně zkracuje, ale naprosto ctíme potřeby a požadavky dětí;
- **odpolední svačina** – probíhá po odpočinku a hygieně od 14,00 – 14,30 hodin.

Po odpolední svačině probíhají zájmové činnosti a hry do odchodu dětí, podle počasí také pobyt venku na školní zahradě.

Výlety, exkurze a kulturní akce jsou mimořádné aktivity, které pořádáme pouze v dopoledních hodinách. Rodiče jsou na začátku září, na pravidelné schůzce rodičů, informováni o akcích, které jsou naplánovány dopředu na celý školní rok nebo si tyto informace přečtou na informativních nástěnkách v šatnách, nebo se o nich dozví prostřednictvím webových stránek školy.

❖ Záměry:

- *dodržovat režim den – zajistit zejména odpovídající pobyt venku*
- *spojovat třídy pouze v nejnnutnějších případech a o prázdninách*
- *o všech změnách informovat rodiče*

2. 5. Řízení mateřské školy

Vedení MŠ tvoří ředitelka, zástupkyně ředitelky a vedoucí ŠJ.

Ředitelka se snaží o vytváření ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názory.

Podíl zaměstnanců na řízení školy

Na řízení školy se podílí všichni zaměstnanci. Přinášejí návrhy, vznášejí náměty, požadavky, řešení, poskytují informace a zpětnou vazbu. Podílejí se na vyhodnocování podmínek školy. Jsou zodpovědní za svěřenou oblast. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnankyň jsou jasně vymezeny.

Pedagogická rada

Pedagogickou radu tvoří učitelky. Všechny důležité otázky pedagogického charakteru jsou diskutovány a přijatá řešení jsou závazná. Na pedagogických radách jsou probírány nové informace a poznatky z pedagogické i psychologické oblasti, diskutuje se o výsledcích vzdělávání, rozebírají se potřeby a podmínky učitelek pro další práci, vyhodnocuje se vzdělávací program školy atd.

Pedagogický sbor pracuje jako tým a zve ke spolupráci rodiče.

Kompetence učitelek

Učitelky se vyjadřují k zásadním pedagogickým otázkám (přijetí handicapovaného dítěte, vlastnímu vzdělávání, rozvrhu pracovní doby, skladby jídelníčku, plánu akcí školy, vzdělávání apod.). Jejich názory a argumenty jsou diskutovány a brány na vědomí. Mají velký prostor při práci s dětmi, ve volbě témat, postupů a metod. Realizace vzdělávacího procesu je naprosto v jejich pravomoci.

Vedení pedagogického týmu

Ředitelka se snaží učitelky pozitivně motivovat a vyzývat je ke spolupráci, předává informace, sděluje postřehy a poznatky z kontrolní činnosti a hospitací, nabízí školení a vzdělávací akce. Paní učitelky čerpají nové poznatky a inspiraci, sledují se navzájem - vzájemné hospitace, vnímají postupy a vedení dětí.

Školní vzdělávací program vydává ředitelka, avšak na jeho tvorbě spolupracuje s ostatními členy pedagogického týmu.

Kontrola

V mateřské škole jsou daná pravidla pro kvalitu práce všech zaměstnanců. Všichni jsou s nimi seznámeni a ředitelce slouží při jejich kontrole a vyhodnocování. Ředitelka školy vytváří zázemí a podmínky pro práci všech zaměstnanců. Viz. plán kontrolní a hospitační činnosti.

Vnější vztahy

Mateřská škola je vzdělávací instituce, která je ve středu zájmu pozornosti veřejnosti. Spolupracujeme s rodiči, hlavně ve vztazích pedagog – rodič. K další spolupráci dochází v oblasti spolupráce s odborníky (pedagogicko-psychologická poradna, logoped) a spolupráce s dalšími partnery (ZŠ, ZUŠ v Chocni). MŠ spolupracuje se zřizovatelem a s řadou institucí dle individuálních plánů a možností jednotlivých tříd.

Všichni ve škole se řídí platnými právními normami dodržují finanční limity a respektují výsledky kontrolních činností. Mateřská škola se snaží získávat nové vztahy, další spolupracovníky, sponzory, což pozitivně ovlivňuje klima ve škole samé i povědomí o škole navenek.

❖ Záměry:

- *vnímat týmovou spolupráci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP PV*
- *budovat pozitivní klima*
- *podporovat dobré vztahy a spolupráci se všemi zaměstnanci MŠ*
- *všechny změny a akce organizované vedením MŠ budou vždy předem zveřejněny*

2. 6. Personální a pedagogické zajištění

Mateřská škola je pětiletá se 116 dětmi.

V současné době pracuje v mateřské škole 24 zaměstnanců. Učitelka je 11 (včetně ředitelky), jeden školní asistent a 4 asistenti pedagoga. Provoz zajišťují čtyři provozní síly, provoz kuchyně zajišťují vedoucí ŠJ a dvě kuchařky. Provozní pracovníce mají na starosti nejen úklid celé mateřské školy, ale i praní ručníků a povlečení. Paní školnice a pan údržbář se starají o údržbu celého objektu včetně oprav dále pečují o zahradu /tráva, stromy, keře/, dohlíží na dodržování BOZP v areálu MŠ a přístupových prostor náležejících mateřské škole.

Kvalifikovanost a odbornost

Všechny učitelky a pedagog. asistentky splňují podmínky odborné kvalifikace, popřípadě si kvalifikaci doplňují

Pět učitelka má kurz logopedické asistence. Pro nově příchozí učitelky zůstává prioritou se v této oblasti aktivně sebevzdělávat a tímto kurzem projít. Všechny učitelky ovládají interaktivní techniku.

Další vzdělávání učitelka a zaměstnanců mateřské školy

- Učitelky se sebevzdělávají a ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

- Svoji kvalifikaci si doplňují individuálním studiem odborné literatury (logopedické příručky s novými metodami práce na rozvoj řeči, studium odborného pedagogického tisku – Informatorium, Poradce ředitelky atd).
- Na každý školní rok je vypracován plán samostudia jednotlivých učitelek.
- Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Ředitelkou je podporována profesionalizace pracovního týmu /viz podpora studia /, jsou vytvářeny podmínky pro další systematické vzdělávání – účast na odborných seminářích, které si volí dle svého zájmu a potřeby pro rozvoj mateřské školy. Po ukončení semináře seznámí kolegyně se získanými informacemi na nejbližší poradě.
- Dále využíváme možnost vzájemných hospitací. Učitelky mají možnost obohatit své poznatky, zkušenosti, nápady a náměty o nové, získané prostřednictvím hospitace u kolegyně na jiné třídě. Každá vzájemná hospitace má písemnou formu a vyjádření obou učitelek. Kriteria jsou téměř stejná jako při hospitaci p. ředitelkou, a to:
 - ohlášení týden předem,
 - specifikovat – na co se má kolegyně zaměřit,
 - společný písemný rozbor – vyjádření sledované i sledující uč.,
 - u začínajících učitelek bude frekvence vzájemných hospitací vyšší.
- Služby učitelek jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.
- Učitelky se pravidelně střídají na směnách v týdenních cyklech.
- Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.
- Učitelky jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Učitelka odpovídá za:

- * školní /třídní / vzdělávací program je v souladu s požadavky RVP PV/
- * program pedagogických činností je promyšleně plánován a připravován
- * je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a hodnoceny jeho podmínky i výsledky
- * analyzuje věkové a individuální potřeby dětí
- * provádí evaluační činnosti
- * provádí pedagogickou diagnostiku
- * spolupracuje s rodiči

Učitelka mateřské školy vede vzdělávání tak, aby:

- * přinášelo dětem radost a pohodu
- * se rozvíjelo dle svých schopností a možností

- * bylo posilováno sebevědomí dětí
- * byly rozvíjeny sociální vztahy ve skupině dětí

❖ Záměry:

- *motivovat zaměstnance k dalšímu vzdělávání*
- *podporovat týmovou spolupráci*
- *provádět autoevaluaci práci učitelek*
- *udržet stávající stálý kolektiv jak pedagogických, tak i nepedagogických pracovníků*
- *aktivně reagovat na potřebné změny a zástupy, tak, aby byl co nejméně ohrožen provoz MŠ a výchovně vzdělávací proces*
- *na všech třídách zajistit překrývání učitelek, podpořit práci ve skupinách ve věkově smíšených třídách, a toto překrývání využít k individuální práci s dětmi*

2. 7. Spoluúčast rodičů

V Mateřské škole se všichni zaměstnanci chovají profesionálně a respektují prvotní a nezastupitelnou roli rodiny ve výchově dítěte. Nezasahujeme do soukromí a života rodiny, zachováváme diskrétnost a se sdělenými informacemi zacházíme velmi citlivě. Spolupracujeme s rodiči na optimalizaci výchovně vzdělávacího působení na dítě.

Informace

Rodičům jsou včas poskytovány informace o dění v MŠ i v jednotlivých třídách, o plánovaných a realizovaných aktivitách i o prospívání a rozvoji jejich dítěte. Informace jsou rodičům předávány různými formami: nástěnky v prostorách MŠ, pozvánky, informační letáky, osobní sdělení a webové stránky, které jsou průběžně aktualizovány.

Ze všech akcí pořádaných mateřskou školou je pořizována fotodokumentace a umístována na „Rajče“.

Aktivní spolupráce

Spolupráce a komunikace s rodiči je na dobré úrovni. Rodičům je umožněn přístup do tříd.

Spolupracují s učitelkami, provozními pracovníky a s ředitelkou. Pomáhají s organizací některých aktivit - výlety a zapojují se jako dozor. Účastní se akcí pořádaných mateřskou školou (brigády, besídky, zahradní slavnosti, výstavy prací dětí, opékání buřtů atd.).

Poradenský servis

Paní učitelky předávají rodičům informace o rozvoji a pokrocích jejich dítěte, na požádání poskytují odborné informace o výchově a vzdělávání předškolních dětí a v případě zájmu zprostředkují rodičům kontakt na odborná pracoviště (PPP, SPC, logopedické pracoviště). Škola organizuje přednášky o problematice týkající se dětí předškolního věku, zveřejňuje zajímavé odborné články, přednášky a další zajímavé informace pro rodiče.

U předškolních dětí jsou rodiče seznamováni se základními znaky školní zralosti a s tím, jak nejlépe dítě společnými silami připravit na vstup do školy.

Sponzorství

Rodiče mohou poskytovat mateřské škole sponzorské dary, ať už ve formě finanční na nákup hraček či literatury pro děti, nebo ve formě drobných věcí jako jsou propagační materiály, omalovánky, papíry pro výtvarné aktivity dětí atd.

❖ Záměry:

- *vytvoření vzájemné důvěry mezi rodiči a školou*
- *nabídneme rodičům poradenský servis (zapůjčení odborných publikací),*
- *vytvářet spolupráci s rodiči na základě partnerství, organizovat malá setkání s rodiči spojená s prezentací profesních, tvořivých dovedností rodičů v mateřské škole*
- *pokračovat ve zlepšování informačního systému pro rodiče*
- *neustále aktualizovat webové stránky školy a poskytovat aktuální informace prostřednictvím třídního Facebooku*

Plán akcí s rodiči

Podzimní akce

- rozhovory s rodiči na začátku školního roku, seznámení s prostředím školy, poskytnutí základních informací o dění v naší škole
- setkání s Podzimníčkem - pracovní dílny vztahující se k ročnímu období
- posvícenské posezení „Jablíčkování“ – výměna receptů na jablíčkové dobroty + ochutnávka

Zimní akce

- adventní dárečky pro děti – začátek adventního období
- vánoční tvořivá dílnička a vánoční posezení při zpěvu koled, veršů, scének, vánoční jarmark
- rodiče čtou dětem – podporovat společné čtení a návštěva knihovny

Jarní akce

- jarní tvořivé dílničky + Den matek – besídka + Den otců – hravé odpoledne s tatínky, dědečky
- karneval na ukončení školního roku na zahradě školy – pořádané rodiči
- vernisáž výtvarných prací v prostorách školní zahrady
- slavnostní vyřazování budoucích školáků

Celoroční akce

- společné plnění úkolů doma s dětmi po celý rok
- možnost absolvování plaveckého, lyžařského výcviku, bruslení s dětmi
- předčítání pohádek před spaním rodiči a prarodiči

2. 8. Spolupráce s dalšími institucemi:

Mateřská škola je vzdělávací instituce, která je ve středu zájmu pozornosti veřejnosti.

- Mateřská škola se snaží získávat nové vztahy, další spolupracovníky, sponzory, což pozitivně ovlivňuje klima ve škole samé i povědomí o škole navenek.
- Využíváme dobrých vztahů se zřizovatelem (účastníme se akcí pořádaných právě zřizovatelem).
- Spolupracujeme se ZŠ Choceňského a ZŠ Sv. Čecha – pořádání MDD, vzájemné návštěvy, s místním Domovem důchodců – návštěva s programem, mateřským centrem Kamínek a Beránek - - besedy, přednášky, společné hry dětí atd., ZUŠ – návštěva koncertů, tanečních vystoupení, sborem dobrovolných hasičů, DDM, přírodovědný kroužek Spongilit – soutěž Den Země, městskou knihovnou – besedy, předčítání, výpůjčky knih.
- Spolupracujeme s odborníky PPP, logopedickou ambulancí ve Vysokém Mýtě, plaveckou školou ve Vysokém Mýtě, Ski fanatik Hlinsko aj.
- V případě potřeby a zájmu o specializované služby, jako je logopedie či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým učitelky samy nejsou dostatečně kompetentní, jsou rodiče odkazováni ke spolupráci s příslušnými odborníky (klinický logoped, speciální pedagog, poradenský psycholog apod.).

❖ Záměry:

- *zapojení dětí a pedagogů do dění ve městě - vystoupení na besídce, Domov důchodců*
- *snaha získávání nových sponzorů a spolupracovníků z řad rodičů i občanů města.*
- *do výchovně vzdělávacího práce začlenit exkurze zajímavých míst města (radnice, hasičská zbrojnice, policejní stanice, zdravotní středisko, lékárna ...)*
- *úzká spolupráce se základními školami*

3. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Podpůrná opatření prvního stupně pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami stanovuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory.
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

- dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření,
- podpůrná opatření realizuje MŠ,

- rámcové cíle a záměry vzdělávání jsou pro všechny děti v naší MŠ společné. U dětí se ŠVP je vzdělávání přizpůsobeno tak, aby vyhovovalo jejich potřebám a možnostem,
- snahou učitelek je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k dosažení co největší samostatnosti,
- při plánování a realizaci vzdělávání máme na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních potřebách a možnostech liší, učitelky se snaží zapojit a maximálně využít vzdělávací potenciál každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti,
- podpůrná opatření prvního stupně stanoví MŠ, od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovovány školským poradenským zařízením /ŠPZ/ po projednání s MŠ a zákonným zástupcem dítěte,
- pro děti s prvním stupněm podpůrných opatření je ŠVP podkladem pro zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP – škola zpracovává samostatně),
- pro děti přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího programu (IVP – mateřská škola zpracovává na základě doporučení ŠPZ),
- učitelky volí vhodné (potřebám dětí odpovídající) vzdělávací metody a prostředky, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními,
- dítě s přiznanými podpůrnými opatřeními je pozitivně přijato – jeho rozvoj osobnosti závisí na citlivosti a přiměřenosti okolí mnohem více než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno,
- u dětí s přiznaným podpůrným opatřením je vzdělávací prostředí klidné a pro dítě podnětné, je zajištěna přítomnost asistentky pedagoga,
- snažíme se o úzkou spolupráci s rodiči, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace. Spolupracujeme se SPC Kamínek, PPP Ústí nad Orlicí a Logopedickou ambulancí ve Vysokém Mýtě a v Horním Jelení.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními, které zabezpečujeme v MŠ

- musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí
- uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizujeme všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí
- osvojujeme specifické dovednosti v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupracujeme s odborníky mimo oblast školství
- snížený počet dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- zajišťujeme přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje na základě ŠVP upravených podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí

3. 1. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.
- Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka. Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.
- Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.
- Podpurným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je **Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání**, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

4. Vzdělávání dětí nadaných

- Vyhledávání dětí nadaných probíhá zejména pomocí pozorování, zpracování pedagogické diagnostiky a pohovorů s rodiči.
- Při zjištění, že by se mohlo jednat o nadané dítě, je vypracován Plán pedagogické podpory podle oblastí (rozvoj druhů nadání, případná podpora oslabených oblastí) a individuálních

potřeb dítěte. Nejpozději po třech měsících bude navázána spolupráce s PPP či SPC k dalšímu odbornému posouzení ve spolupráci se zákonnými zástupci dítěte.

- Po stanovení diagnostiky probíhá stimulace rozvoje nadaného dítěte, a to dle doporučení poradenského zařízení prostřednictvím didaktických materiálů a různých pomůcek.

4.1. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- Mateřská škola je vybavena dostatečným didaktickým materiálem a pravidelně pomůcky pro vzdělávací činnost doplňujeme o novinky. Dětem mohou být zadávány individuální úkoly vyšší náročnosti a děti mají tedy možnost pracovat s různou škálou obtížnosti a rozvíjet tak
- Budeme preferovat individuální práci, samostatnost při řešení, experimentování, zadávání úkolů pro posílení samostatnosti, rozhodnosti, komunikačních dovedností, odpovědnosti. Mateřská škola bude průběžně vyhodnocovat pokroky dítěte a dávat zpětnou vazbu rodičům – viz PLPP, IVP.

❖ Záměry:

- *nadále spolupracovat s poradenskými zařízeními*
- *ve spolupráci s rodiči připravit odpovídající podmínky pro vzdělávání /odpovídající prostory, didaktické a kompenzační pomůcky, popřípadě zajištění AP/*
- *zajistit i poradenský servis*

5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání má vhodně doplňovat rodinnou výchovu a smysluplně obohacovat denní program dítěte a zároveň mu poskytovat dle jeho potřeb odbornou péči. Při podpoře a rozšíření institucionální péče o děti mladší tří let by se učitelky měly zamýšlet nad možnými riziky a vyvarovat se např. preferování zájmů dospělých nad zájmy dvouletého dítěte, nebezpečí přetěžování a manipulace.

Mateřská škola přijímá zpravidla děti od tří let věku, u dětí mladších tří let se snažíme zabezpečit:

- dostatečné množství podnětných, bezpečných hraček, pomůcek – nastavit jasná pravidla pro jejich používání a ukládání,
- bezpečné uložení hraček určených pro děti starší – uzavíratelné skříňky, vyšší police apod.
- využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení MŠ (průlezky, skluzavky a další prvky
- vhodný sedací nábytek – bezpečný a stabilní
- zázemí pro zajištění hygieny /nočníky/,
- delší dobu pro adaptaci dítěte,
- laskavý, důsledný přístup k dítěti a individuální péči
- srozumitelná a jednoduchá pravidla a řád
- stálé prostředí a učitelku.
- dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí

- uspokojení individuálních potřeb – aktivity, odpočinku nebo spánku
- bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne

Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

V současné době se děti mladší tří let vzdělávají v I.třídě (koťátka) . Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální či skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace, diferenciacce). Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost,
- časová nenáročnost,
- známé prostředí a nejbližší okolí,
- smysluplnost a podnětnost,
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení,
- spontánní sociální učení (nápodoba),
- prožitkové učení,
- učení hrou a činnostmi.

❖ Záměry:

- *úzce spolupracovat s rodiči takto malých dětí*
- *do budoucna budeme i nadále upravovat podmínky pro vzdělávání dětí dvouletých, případně posilovat pedagogický personál o chůvy, snižovat počet na třídách apod.*

6. Organizace vzdělávání

6. 1. Přijímání dětí

Děti jsou přijímány (vzhledem k převyšující poptávce) podle kritérií stanovených ředitelkou školy ve spolupráci s MÚ Chocěň (viz směrnice „ Kriteria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v MŠ“). Rodiče jsou s nimi seznamováni v době zápisu do MŠ. Do MŠ jsou přijímány děti od 3 let, nejdříve však děti od 2 let.

6. 2. Organizace zápisu

Ředitelka Mateřské školy Vostelčice, Choceň, příspěvková organizace, Jana Charousová po dohodě se zřizovatelem a v souladu s § 34 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání /školský zákon/ ve znění pozdějších předpisů stanoví místo a termín zápisu do MŠ (zápis se koná v období od 2. května do 16 května).

Při podání žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání předloží zákonný zástupce originál rodného listu dítěte, občanský průkaz a potvrzení praktického lékaře pro děti a dorost o tom, že se dítě podrobilo stanovenému pravidelnému očkování.

6. 3. Zařazení dětí do tříd

- Mateřská škola má 5 tříd s celkovou kapacitou 130 dětí. Celodenní provoz je v 5 třídách.
- Ve třídách je 24 dětí, všech třídy jsou heterogenní, což znamená, že každou třídu navštěvují děti ve věku od tří do šesti let, při odkladu školní docházky do sedmi let. Do jednotlivých tříd jsou děti zařazovány dle přání rodičů (sourozenci, příbuzní, kamarádi)

6.4. Povinné předškolní vzdělávání

Předškolní vzdělávání je povinné od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku do zahájení povinné školní docházky dítěte.

- povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky do mateřské školy v pracovních dnech
- povinnost plnit předškolní vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin. Dítě má však nadále právo docházet do mateřské školy ve všech dnech, kdy je v provozu
- povinné předškolní vzdělávání probíhá v mateřské škole v rozsahu **4 hodin denně, a to od 8,00 do 12,00 hodin**. V této době musí být dítě přítomno v mateřské škole a účastnit se vzdělávacího programu školy. Dítě má právo využívat celou provozní dobu mateřské školy, tj. od 6,00 hod. do 16,30 hod.

Individuální vzdělávání dítěte

- dítě může plnit povinné předškolní vzdělávání jiným způsobem - individuálním vzděláváním
- individuální vzdělávání probíhá mimo mateřskou školu a jeho průběh je plně v kompetenci rodičů dítěte.
- tuto skutečnost je zákonný zástupce povinen oznámit škole nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.
- oznámení musí **obsahovat**: jméno a příjmení, rodné číslo, místo trvalého pobytu dítěte
důvody pro individuální vzdělávání dítěte
uvedené období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno

- mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech formou rozhovoru a připravených pracovních činností s dítětem v rozsahu cca 1 hodiny

Termíny ověřování:

- třetí čtvrtek v měsíci listopadu /hodinu lze domluvit/
- náhradní termín první čtvrtek v měsíci prosinci /hodinu lze domluvit/
- rodiče jsou povinni se dostavit s dítětem v uvedeném termínu k ověření výsledků individuálního vzdělávání
- v odůvodněných případech /nemoc, pobyt v zahraničí/ jsou rodiče povinni předem ohlásit neúčast dítěte na ověřování a dohodnout si s ředitelkou školy náhradní termín.
- pokud rodič nezajistí účast dítěte na ověřování vzdělávacích výsledků a nedomluví si náhradní termín, ředitelka školy ve správním řízení ukončí individuální vzdělávání dítěte. Dítě pak bude nadále plnit povinné předškolní vzdělávání řádnou docházkou do mateřské školy.

7. Charakteristika ŠVP PV

Školní vzdělávací program v naší mateřské škole nese název:

„Duhovou cestičkou za poznáním“

Naše motto:

*„Naše děti mají ručičky – a ty musejí stále něco dělat.
Naše děti mají nožičky – a ty chvilku nepostojí,
stále by chtěly běhat nebo alespoň chodit.
Kromě tělíček mají naše děti také hlavičky,
které myslí, povídají, dívají se, prostě vnímají okolní svět.“*

K. Čapek

Koncepce vychází zejména z dlouhodobého záměru a zkušenosti celého kolektivu zaměstnanců, jak pedagogických, tak provozních.

Naším dlouhodobým záměrem je aby roky, které děti stráví u nás ve školce byly šťastné a spokojené.

A tedy těžiště naší práce spočívá ve spolupráci s rodinou. Mateřská škola je otevřená rodičům, mají možnost kdykoliv přijít, pořádáme hravá odpoledne s rodiči, posezení účelová, či oddechová, akce pro děti s rodiči na naší pěkné zahradě. Snažíme se o to, aby byly děti zdravé, zdravě sebevědomé, samostatné v rozhodování a konání, kamarádké, ohleduplné k ostatním dětem, mladším či zdravotně postiženým, aby se naučily orientovat v tak složitém světě.

K tomu nám napomáhá heterogenní uspořádání tříd.

Zaměřujeme se na podporu zdraví u dětí předškolního věku, na estetické i ekologické cítění dítěte, chceme, aby si z pestré nabídky mohly vybrat to, co je nejvíce zaujme a na tom základu dále rozvíjet a prohlubovat vědomosti, dovednosti a návyky. Vycházíme z toho, že každá bytost je jedinečná, a tudíž je třeba s každým dítětem pracovat individuálně. Chceme, aby naše mateřská škola poskytovala dětem pocit bezpečí a pohody, aby byla místem, kde se plní přání a touhy dětí po kolektivu vrstevníků a kde je odbornou individuální péčí rozvíjena tvořivost, schopnost i talent.

Naším krédem je, aby děti i rodiče vždycky vzpomínali na mateřskou školu s dobrým pocitem, že se jim u nás líbilo a že si děti odnesly dobré základy do života.

7.1. Hlavní zásady, principy, metody a formy práce

Vzdělávání probíhá ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený. Konkrétní vzdělávací cíle učitelky naplňují didakticky zacílenou činností. Dítě se aktivně účastní v prožitkovém a interaktivním učení zpravidla ve skupinách nebo individuálně. Všechny činnosti obsahují prvky hry a tvořivosti.

Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství aktivit pořádaných mateřskou školou: divadelní představení v mateřské škole, výlety za poznáním, výstavy výrobků dětí, mikulášská a vánoční nadílka pro děti, návštěvy výstav, choceňského divadla, Ekocentra v Pardubicích, vystoupení dětí pro rodiče, návštěva základní školy, pečení koláčů – oslava tradic – Masopust, Posvícení, Velikonoce, zábavné odpoledne, loučení se školáky.

U dětí s vadou řeči provádíme od letošního roku individuální procvičování na základě spolupráce s klinickou logopedkou. K rozvoji dětí s odkladem školní docházky využíváme individuálních vzdělávacích plánů. K rozvoji nadaných a talentovaných dětí vypracováváme individuální vzdělávací plán.

K hlavním zásadám a principům práce patří:

- respektování individuality dítěte
- rovný přístup všech dětí ke všem činnostem
- svobodná volba činností, nenásilné vedení dětí
- rozvíjíme hrou i řízenou činností komunikativní schopnosti dětí
- otevřenost vůči rodičům i veřejnosti
- umožňujeme dětem zkoumání a objevování okolního světa
- zaměřujeme se na výslovnost a rozvoj slovní zásoby dítěte

Obtížné úkoly předškolního vzdělávání ve zdravém a pohodovém prostředí plném nových podnětů vedoucích k tvořivosti a k zájmu o nepoznané může plnit jen nekonfliktní pracovitý kolektiv kvalifikovaných učitelek se stálým zájmem o další vzdělávání. Důležitá je i spolupráce učitelek mezi sebou, spolupráce s vedením školy i vystupováním na veřejnosti. Všichni zaměstnanci se aktivně podílejí na vytváření rodinné atmosféry, kde děti zažívají spoustu přirozených zážitků, a to vše ve spolupráci s rodinou.

Formy vzdělávání

Mateřská škola je celodenní mateřskou školou, jejímž hlavním cílem je příprava dětí do života a na základní školu, uplatňujeme zde integrovaný přístup vzdělávání na základě integr. bloků, který probíhá v průběhu celého dne, ve všech činnostech v pohodových podmínkách. Učitelky mají možnost přizpůsobit vzdělávání aktuální situaci a zájmů dětí.

K tomu využíváme všech dostupných forem vzdělávání:

- prožitkové a kooperativní učení hrou, které je založeno na přímých zážitcích dítěte
- upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání
- využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností
- uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení, didakticky cílenou činnost
/spontánní i organizované činnosti jsou vzájemně provázané a jejich poměr je vyvážený/
- individuální, skupinové a frontální přístupy
- styl vzdělávání je založen na principu vzdělávací nabídky – na individuální volbě a aktivní účasti dítěte – probouzíme, úkolujeme, kontrolujeme

Děti s odkladem školní docházky mají vytvořený individuální vzdělávací plán na posílení jejich slabších stránek ve spolupráci s PPP, součástí výchovného působení je nabídka aktivit se zapojením celé rodiny a základní školy a spolupráce s dalšími institucemi.

7.2. Hlavní cíle mateřské školy

Naše mateřská škola je zaměřena na všeobecný rozvoj dítěte, kdy mu chceme poskytnout velký a rozmanitý okruh impulsů, kde by dítě, díky široké nabídce objevilo svůj talent a mohlo ho dále rozvíjet.

Dalším cílem je, aby každé dítě, které odchází do základní školy, bylo bez řečových vad.

Postupným naplňováním cílů mateřské školy směřujeme k naplňování rámcových cílů RVP PV a k rozvíjení klíčových kompetencí. Chceme připravit děti na realitu života, zvýšit jejich pohybový potenciál. Úzkou spoluprací s rodinou a školou vytvoříme pohodové prostředí pro jejich individuální rozvoj, v němž se dítě cítí bezpečně a má možnost vyjádřit své pocity, přání.

Rámcové cíle RVP PV:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání

- **zdravý vývoj dítěte**, plně rozvíjet fyzickou, psychickou, i sociální stránku dítěte
- **sportovní zaměření a zdravý životní styl.** Jedním ze současných problémů dětí je spousta sedavých aktivit a málo pohybu. Děti v předškolním věku pro svůj zdravý a přirozený vývoj pohyb potřebují, měl by se jim dostávat v mateřské škole v plné míře a různými formami. Tím by se zlepšila jejich kondice, správné držení těla i odolnost vůči nemocem. Už od 3 let by se měly seznamovat s různými druhy sportu a zdokonalovat ve svých dovednostech přiměřené svému věku. Aktivovat k pohybu pomohou i hudebně pohybové hry.

2. osvojení si základů hodnot na nichž je založena naše společnost:

- komunikace s rodinou

Naše mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě. Rodiče mají možnost zapůjčit si odbornou literaturu, je jim umožněn vstup do třídy, což dětem pomáhá při adaptaci a zvykání si na školu. MŠ doplňuje funkci rodiny, která je v současné době často neúplná nebo velmi zaměstnaná. Preferujeme každodenní komunikaci s rodiči a jejich každodenní vstup do tříd – dokončení hry a společný úklid hraček s dítětem při odchodu z mateřské školy.

U předškolních dětí v období zápisu do ZŠ jsou zváni ke konzultacím o individuálních pokrocích dítěte a jejich připravenost na vstup do ZŠ.

- spolupráce se ZŠ

Mateřská škola stojí poblíž ZŠ Sv. Čecha i nadále chceme spolupracovat hlavně s pí. učitelkami z prvních tříd při přiblížení světa předškolních dětí v mateřské škole a naopak nahlédnout do světa prvňáčků, zkontrolovat své zkušenosti a sjednotit své požadavky na znalosti dětí, aby přechod do základní školy probíhal plynule a bez problémů. K vzájemnému přiblížení by měla vést spolupráce při návštěvě kulturních akcí v základní škole a naopak.

3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí:

- naučit děti žít ve společenství ostatních dětí a rozvíjet jejich schopnost komunikace, tolerance, pochopení a vzájemné pomoci
- rozvoj osobností samostatných, zdravě sebevědomých, schopných komunikovat a spolupracovat
- dostatečně připravit dítě na vstup do základní školy a na budoucí život

Dlouhodobé cíle:

- vytvořit pohodové prostředí rodinného typu pro děti předškolního věku

Vytvořit prostředí, kde v kolektivu vrstevníků za dohledu učitelek budou splněny podmínky pro uspokojování potřeb a zájmů dětí, aby se cítily spokojené, v bezpečí, teprve pak se může zdravě rozvíjet. Na úpravě a zdokonalování prostředí bude spolupracovat celý kolektiv mateřské školy.

- nenásilnou formou děti seznámit s reálným životem

V současné době se klade důraz na volnější výchovu dětí, v níž jsou stanoveny volnější hranice a kde má dítě větší zodpovědnost. Dítě má větší volnost volby a učitelka zde slouží jako poradce a pomocník. Dítě má mít možnost seznámit se s reálným životem nejen z obrázků a z vysvětlování, ale hlavně praktickou činností a v nesoutěživém prostředí, ve kterém může každý jedinec vyniknout.

- všimát si, naslouchat, komunikovat, prosadit se, rozhodnout

V současné době je dítě středem pozornosti. Má méně povinností a minimální omezení s minimální námahou. V mateřské škole si zvyká na určitý režim, dodržování společných pravidel, učí se naslouchat druhým, komunikovat, prosadit se, rozhodnout a všimát si a rozumět věcem i mimo své blízké okolí. Naším cílem je naučit děti správnému chování ve skupině vrstevníků a ve společnosti, vážit si hodnot i přírody. Vedeme je k samostatnosti a zodpovědnosti samy za sebe.

- zdravá výživa a zvýšení tělesné aktivity

Zdravý životní styl je důležitý pro budoucí generaci. Posílení tělesné zdatnosti a obratnosti, otužování, zdravá strava a pitný režim, život bez nadváhy s dostatkem pohybu a se správným držením těla.

Důležitá je duševní pohoda. Vytvářením bezpečného prostředí pomáhá předcházet úrazům.

Priměřeným způsobem provádět prevenci drog a kouření.

To jsou hlavní zásady, které by měly být vštěpovány dětem od útlého věku.

- obohacovat citový život dítěte

V této přetechnizované a médií ovládané době jsou děti zranitelné a citlivé. Potřebují se naučit radovat se z obyčejných dětských zážitků a zjistit, že zábava není jen hra na počítači a sledování televize. Je třeba, aby děti nebyly jen konzumenty zábavy, ale aby samy objevovaly a tvořily estetické prostředí a obohacovaly svůj život novými prožitky.

- spolupráce s rodinou a základní školou

Vstup do mateřské školy i přechod do základní školy jsou pro dítě velkou a náročnou změnou.

Můžeme mu pomoci tím, že se budeme vzájemně informovat, spolupracovat a jednotně ho připravovat na životní změny.

8. Vzdělávací obsah

Školní vzdělávací program je rozdělen do 3. témat, které korespondují s klíčovými kompetencemi v souladu s RVP PV a jsou společné pro všechny třídy MŠ a ty jsou na úrovni tříd rozpracovány do podoby tematických celků a projektů v třídních vzdělávacích programech. Integrované bloky se vzájemně doplňují, prolínají a přecházejí plynule jeden do druhého, Bloky poskytují dostatek zajímavých a různorodých podnětů, rozvíjí dovednosti a schopnosti dítěte, obohacují jejich praktickou zkušenost a prohlubují jejich poznání. Dítě tak získává a zdokonaluje své kompetence postupně a průběžně.

Všechna témata školního vzdělávacího programu jsou vzájemně propojena, promítají se **do pěti vzdělávacích oblastí** a získávají podobu **dílčích cílů**.

1. Biologické **Dítě a jeho tělo**
2. Psychologické **Dítě a jeho psychika**
3. Interpersonální **Dítě a ten druhý**
4. Sociálně-kulturní **Dítě a společnost**
5. Environmentální **Dítě a svět**

Jejich průběžné naplňování směřuje k dosahování dílčích kompetencí, které jsou základem pro postupné budování **kompetencí klíčových**.

Klíčové kompetence pro etapu předškolního vzdělávání:

1. Kompetence k učení.

- pracují s encyklopedií, knihami
- pracují samostatně podle návodů a instrukcí
- experimentují s různými druhy materiálu
- aktivně se zapojují do námětových a didaktických her

2. Kompetence k řešení problémů.

- aktivně reagují na vzniklou situaci – mají prostor k samostatnému řešení situací
- pracují s metodickými listy, labyrinty
- využívají intelektuálních her (pomůcek), samy hledají postup k řešení
- experimentují s materiály (dřevo, textil, plasty, sklo apod.)

3. Kompetence komunikativní.

- sdělují zážitky – komunitní kruh
- verbální hry (hry se slovy, rytmické hry)
- popisují obrázky, situace „čtení“ obrázků
- vyjádření pocitů (pohybem, dramatické, hudebně pohybové, výtvarné ztvárnění)

4. Kompetence sociální a personální.

- spolupracují ve skupinách (pomáhají si, podporují se)
- vyhodnocují své práce a práce druhých

5. Kompetence činnostní a občanské.

- podílejí se na tvorbě třídních pravidel
-

Veškeré naše vzdělávání vede ke snaze vybavit každé dítě takovou úroveň klíčových kompetencí, která je pro něho dosažitelná.

Celoroční téma s názvem „Duhovou cestičkou za poznáním“ je závazné pro všechny třídy.

Cíle tématu jsou:

- rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemi
- pěstovat vztah k české zemi, prohlubovat poznatky o společenském životě a kultuře
- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- posilovat vztah k mateřštině, seznamovat děti s tradicemi, zvyky a písněmi, obohacovat jejich znalosti vhodnými národními pohádkami

Cíle jsou v souladu s RVP PV a jejich naplňování probíhá plánováním činností ve čtyřech základních rovinách:

- 1) průběžné vzdělávání
- 2) integrované bloky
- 3) specifické vzdělávací programy
- 4) nadstandardní aktivity

8.1. Průběžné vzdělávání

Probíhá při každodenním kontaktu dítěte s vrstevníky a dospělými v mateřské škole a k jeho realizaci denně využíváme:

- prostředí – děti se pohybují bezpečně v prostředí školy, seznamují se s pravidly bezpečného chování, pomáhají pečovat o estetický vzhled prostředí třídy, školy
- kontaktů s dospělými a vrstevníky, děti uplatňují návyky společenského chování ve styku s dospělými a vrstevníky, adaptují se na život v mateřské škole, komunikují vhodným způsobem s vrstevníky s dospělými, dodržují dohodnutá pravidla
- péče o vlastní osobu – děti mají povědomí o významu péče o zdraví a čistotu, zvládají základy sebeobsluhy a hygienické návyky, seznamují se se způsoby ochrany osobního zdraví a bezpečnosti
- napodobování vzorů chování a jednání a dovedností – dospělý jsou pro děti vzorem, zdokonalují své komunikační dovednosti – aktivní a pasivní slovní zásobu, spisovný slovník a pravidla komunikace
- pohybové aktivity – děti mají možnost přirozeného spontánního pohybu po celou dobu pobytu v MŠ, rozvíjejí své pohybové schopnosti a dovednosti v oblasti jemné a hrubé motoriky, manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, rozvíjejí svou pohybovou zdatnost, osvojují si praktické dovednosti přiměřené ke svému věku, dětem navozujeme příležitost a činnosti k prevenci úrazů hrozících při hrách, pohybových činnostech, dopravních situacích, k prevenci nemoci a nezdravých návyků
- hra a práce – navozujeme činnosti zaměřené na porozumění pravidel vzájemného soužití a chování, hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor, dohrát hru apod.

8.2. Myšlenková mapa ŠVP PV

8.3. Integrované bloky

- * Hlavní téma je rozděleno do tří integrovaných bloků, které korespondují s klíčovými kompetencemi v souladu s RVP PV.
- * Témata integrovaných bloků vycházejí z přirozeného střídání ročních období ve spojení s lidskou činností, zvyky a tradicemi.
- * Obsah vzdělávání je plánován na tři roky, Jsou rozvíjeny všechny kompetence a to i prostřednictvím neformálního kurikula (tzn. podmínek) a v souvislosti s individualizací vzdělávání na základě poznávání dětí a vedení záznamů o jejich vývoji. Každý integrovaný blok obsahuje tematické části, které jsou předlohou k vytvoření třídních vzdělávacích programů.
- * V rámci jednotlivých integrovaných bloků jsme stanovili kompetence, které v TVP naplňujeme prostřednictvím dílčích cílů.
- * Integrované bloky rozpracováváme na třídách do tematických částí, k nim vybíráme kompetence ze ŠVP a učitelky na třídách ke kompetencím přiřadí dílčí cíle, které plní prostřednictvím činností a očekávané výstupy, co by dítě mělo zvládnout po ukončení tematické části.

- * Konkretizované výstupy upřesňují požadavky na jednotlivé očekávané výstupy v podobě činností a příležitostí tak, aby bylo zcela jasné, co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat (zvládnout).
- * S pomocí konkrétních očekávaných výstupů stanoví učitelky v rámci integrovaných bloků cílenou vzdělávací nabídku, která je pro naplňování očekávaných výstupů smysluplná a účelná.
- * Kurikulum je závazné pro všechny pracovníky MŠ.
- * Plánování na třídách musí vždy vycházet z diagnostiky dětí a zpětné vazby předcházející tematické části.

Plánování a realizace tematických částí jsou prováděny podle následujících zásad:

- Každý integrovaný blok obsahuje několik tematických částí, které si učitelky vybírají dle potřeby (určitá část školního roku, roční období, svátky....) a pracují s ní po dobu, která je ke splnění tematické části nutná.
- Doba práce s tematickou částí není stanovená, záleží to na individuálních potřebách dětí v každé třídě.
- Bude-li třeba, budeme tematické části doplňovat, upravovat, popřípadě měnit – směrodatné jsou pro nás potřeby a zájmy dětí, návrhy rodičů, naše poznatky apod.
- Tematické části jsou rozpracovány do TVP a vychází z nabídky ŠVP. Nabídka je doporučená, ne však závazná.
- Plánované činnosti jednotlivých oblastí vychází z podmínek třídy, měly by nést znaky prožitkového učení (spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, celostnost) a připravují je společně učitelky na třídě.
- Každodenní nabídka činností by měla zasahovat do všech oblastí vzdělávání.
- K preferovaným činnostem patří spontánní hra, experimentace, psychomotorická cvičení, výlety, exkurze, kooperativní hry, práce s encyklopediemi, třídění odpadu, ruční práce s přírodním a odpadovým materiálem.
- K nadstandardním činnostem, za jejichž obsahovou náplň zodpovídají pověřené učitelky patří pěvecký kroužek Hlásek, MDS.

Program integrovaného bloku:

Vzdělávací záměr tematického celku:

- dorozumívání mezi lidmi (**zvuky, gesta, řeč, slova, věty, písmena, čísla, symboly**)
- sdělování (**knížky, film, kino, divadlo**)
- každý je jiný, uvědomění si sám sebe (**existence jiných kultur, ras a národností**)
- společenské role (**dítě, dospělý, rodič, učitelka, role dané pohlavím**)
- rodina – **funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině**
- práce, pracovní činnosti a role (**pracovní předměty, pomůcky, nástroje**)
- rozvíjení paměti, logického myšlení a řečové aktivity (**slovní zásoba, gramatická správnost**)
- početní a prostorové, časové pojmy (**vlevo, vpravo, nad, pod, vedle..., ráno, poledne, večer, den, noc, první, poslední, jaro, léto, podzim, zima**)
- **lidské tělo a jeho části** (tělesné orgány a jejich funkce, včetně pohlavních)
- **vývoj a změny lidského těla** (narození, růst těla a jeho proměny)
- **zdravé životní návyky** (pohybové činnosti a sport, zdravá výživa, příprava pokrmů, potraviny, hygiena, stolování, oblékání)
- **ochrana osobního zdraví** (péče o čistotu a zdraví, ochrana před škodlivými látkami a vlivy, návykovými látkami a závislostmi, prevence onemocnění)
- **ochrana bezpečí** (varování před úrazy, nebezpečím hrozícím při hrách, v dopravních situacích, při setkání s cizími lidmi, věcmi a jevy)
- **mateřská škola a vztahy mezi lidmi** - adaptace na nové a neznámé prostředí - nástup do MŠ, prostředí MŠ, vztahy mezi dětmi a dospělými.

Charakteristika:

Děti se seznamují dle svých možností, schopností, dovedností s prostředím školy, s právy a povinnostmi, které vyplývají z pobytu v MŠ. Z konkrétních situací se naučí vyvozovat pravidla soužití v MŠ. Poznává své kamarády, zjišťuje, čím se kamarádi liší a co mají společného. Vytváří si pravdivý obraz o sobě, své identitě, svých schopnostech a svém místě ve skupině. Učí se samostatně řešit různé situace. Společně s kamarády slaví v MŠ různé svátky (narozeniny, MDD apod).

Připravuje se na zápis do ZŠ a odchod do ZŠ (roli školáka).

Podporujeme u dětí převážně osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě, osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí, vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu. Seznamuje se také s vlastním tělem a tím, jak se vyvíjí. Rozumí tomu, že způsob, jakým se člověk chová a žije, má špatný nebo dobrý vliv na jeho zdraví.

Program integrovaného bloku:

Vzdělávací záměr tematického celku:

- **přírodní jevy a děje** (roční období, počasí, podnebí, změny v přírodě)
- **rozmanitost přírody i světa a jeho řád** (země, hory, řeky, pohoří, světadíly, vesmír)
- **příroda živá i neživá** (zvířata, rostliny)
- **látky a jejich vlastnosti** (voda, vzduch, nerosty, kovy, suroviny, přírodní materiály, pokusy)
- **životní prostředí a jeho ochrana** (vliv na životní prostředí, péče o okolí, ochrana přírody)
- **co je nebezpečné** (nebezpečné předměty, přístroje, kontakt se zvířaty, se zdravím ohrožujícími látkami)
- **rozvíjení smyslů, paměti a řečové aktivity** (slovní zásoba, gramatická správnost)
- **věci kolem nás** (předměty denní potřeby, hračky, pomůcky, sportovní náčiní a nářadí)

Charakteristika:

Děti se seznamují a získávají povědomí o okolním světě a jeho dění. Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společnostmi. Učí se poznávat výsledky a význam práce druhých a rozlišovat různá povolání, učí se přijímat odlišnosti u druhých lidí. Společně s kamarády a rodiči slaví v MŠ různé svátky (Den matek). Poznává svou roli v rodině a rodinné vztahy, rozdělení rolí v rodině. Jsou obohacovány o poznatky o lidech různých národností, etnik, kteří na planetě žijí, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem, k lásce k domovu, vlasti. Děti se také seznámí s městem, ve kterém žijí.

Také jsme sem zařadily vše, co souvisí s proměnami přírody během čtyř ročních období, s vývojem živočichů či rostlin, s utvářením různých ekosystémů, koloběhem vody, počasím, strukturou krajiny, země, planety, vesmíru. Obsahuje také uvědomování si vlivu člověka na životní prostředí a důležitost každého jednotlivého člověka při ochraně přírody.

Program integrovaného bloku:

Vzdělávací záměr tematického celku:

- **svět lidí, kultury, umění** (kultura prostředí, ve kterém dítě žije, svět výtvarného umění a dramatického umění, svět hudby, jak se lidé bavili a baví dnes)
- **lidové tradice, zvyky** – Posvícení, Dušičky, Sv. Martin, Advent, Mikuláš, Vánoce, Tři králové, Velikonoce, Čarodějnice,
- **mravní zásady, rozvoj tvořivosti, fantazie a představivosti**
- **pohádky**

Charakteristika:

Děti se seznamují se světem kultury a umění, osvojují si základní poznatky o prostředí, seznamují se s tradičními lidovými a uměleckými zvyky a tradicemi, připravují, realizují a účastní se společných zábav a slavností (svátky a výročí), setkávají se s pozitivními vzory chování a jednání.

Život dříve a dnes v současnosti, řemesla, tradiční pokrmy vztahující se k tradičním svátkům. Seznamujeme děti s výtvary lidové kultury.

Prostřednictvím výtvarných a hudebně pohybových činností, dramatické výchovy děti vyjadřují své pocity, představy, svá přání a nálady.

8.4. Specifické vzdělávací programy

Cíl: Všestranně podněcovat děti ke spontánnímu mluvení a chuti k mluvení. Dítě, které odchází z mateřské školy do školy základní, bude bez řečových vad a poruch, a tím i bez řečového a komunikačního handicapu v kolektivu vrstevníků a dospělých.

Plněním cíle rozvíjíme:

- motorické schopnosti a dovednosti dětí v oblasti hrubé a jemné motoriky ruky a motoriky mluvidel
- zlepšit prostřednictvím poslouchání a pozorování paměť pro mluvenou řeč
- komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- schopnost zrakové analýzy
- schopnost všimnout si shodných znaků
- schopnost rozpoznávat slyšená slova
- smyslové vnímání, tvořivé myšlení, představivost a fantazii dětí

Charakteristika programu:

Program se věnuje rozvoji řeči, komunikaci, kultivaci řečového projevu předškolního dítěte. Zabývá se prevencí poruch řeči. Velký důraz je kladen na vztah k rodnému jazyku, mateřštině. Všestranně podněcujeme děti ke spontánnímu mluvení a chuti k mluvení, zdokonalujeme mluvní pohotovost, rozvíjíme smyslové vnímání, slovní zásobu, tvořivé myšlení, představivost a fantazii dětí.

Plněním cílů programu dochází k budování jazykových kompetencí dětí v souladu s RVP PV.

Program přirozeného rozvoje řeči neprobíhá izolovaně, ale prolíná do dalších programů školy a je součástí ŠVP MŠ.

Vzdělávací obsah programu:

- kolektivní jazykové chvíle (jazykové hry na rozvoj řeči jsou směřovány pro všechny děti)
- individuální logopedické chvíle (pro děti s vadou výslovnosti, navazuje na práci klinického logopeda a ve spolupráci s rodiči)
- ke splnění cíle využíváme především hry
- každodenní činnosti v průběhu celého dne v MŠ
- hravou formou prostřednictvím obrázků a hraček
- dostatečný prostor k mluvení a komunikaci dětí

Spolupráce s rodiči:

Při logopedických chvilkách učitelky navazují na práci odborného logopeda a ve spolupráci s rodiči, dbají na správnou výslovnost svěřených dětí. Rodičům poskytují materiál, informace o činnosti logopeda, kterého s dítětem navštěvují. Logopedické asistentky doplňují činnost logopeda a jsou mezičlánkem mezi odborníkem a rodičem.

Závěry:

Pět učitelek má kurz logopedické asistentky. Zůstává prioritou pro nově příchozí učitelky se v této oblasti sebevzdělávat a tímto kurzem projít. Zaměřit se na nabídku nakladatelství Portál a jiných odborných knih z oblasti rozvoje řeči, logopedie a neustále tak doplňovat učitelskou knihovnu a logopedickou učebnu vhodnými logopedickými pomůckami.

Program pro práci s nadaným dítětem

Cíle:

- ve spolupráci s PPP správně diagnostikovat mimořádně nadané dítě a vytvořit pro něj vhodný individuální vzdělávací plán (IVP)
- respektovat individuální potřeby dítěte
- vytvořit optimální podmínky pro všestranný rozvoj osobnosti dítěte
- rozvíjet a podporovat mimořádné schopnosti dítěte v oblasti, v níž vyniká a soustavně podněcovat i rozvoj v dalších oblastech

Charakteristika programu:

Program pro práci s nadaným dítětem je vypracován na základě RVP PV doplňuje ŠVP a TVP a je s nimi v souladu. V případě, že v některé ze tříd diagnostikováno mimořádně nadané dítě, slouží tento program jako podklad pro vypracování IVP. Obsah i podmínky IVP jsou přizpůsobeny mimořádným schopnostem dítěte a doplněny nabídkou dalších aktivit podle zájmu a mimořádných schopností dítěte. Rozvoj a podpora těchto schopností je organizována tak, že neomezuje pestrost a šíří obvyklé vzdělávací nabídky.

Vzdělávací obsah programu:

- tvořivé hry a činnosti
- vzdělávání mimořádně nadaného dítěte probíhá v integraci mezi ostatními dětmi
- prožitkové a interaktivní učení
- činnosti na rozvoj a podporu mimořádných schopností dítěte

- činnosti na rozvoj schopnosti dítěte v oblasti, které jsou potlačovány mimořádným nadáním v oblasti jiné

Činnosti a náměty:

- experimentování a pokusy s mikroskopem, přírodninami
- prohlížení encyklopedií a naučných knih
- hry na rozvoj a podporu mimořádných schopností dítěte
- respektujeme zájmy, nápady a kreativitu dítěte
- poskytujeme dětem dostatek možností ke zkoumání předmětů a různých materiálů užitečných pro rozvoj individuálních schopností

Spolupráce s rodiči:

Při práci s nadaným dítětem učitelky spolupracují s odborníky s pedagogicko-psychologické poradny a s rodiči, dbají na všestranný rozvoj dítěte a podporu mimořádných schopností. Učitelky navazují na doporučení pracovníků PPP a jsou mezičlánkem mezi odborníky a rodičem.

Pedagogicko-psychologická poradna → Učitelka → Rodič

Závěry:

V současné době není v mateřské škole žádné dítě, které se projevuje mimořádnými schopnostmi a nadáním.

Program zdravotně preventivní

Cíle:

- naučit děti postojům, které spočívají v úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránící zdraví
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- osvojení pozitivního sociálního chování, rozvoj osobnosti
- rozvoj kompetencí a dovedností jedince pro plnohodnotný život a poskytovat příležitost nabývat tuto novou gramotnost již v předškolním věku

Cíle naplňujeme formou prožitkového učení, vytvářením podmínek pro zdravý vývoj dítěte po stránce tělesné, duševní a sociální.

Charakteristika programu:

Svým pojetím pokrývá požadavky RVP PV. Věnuje pozornost všemu dění v mateřské škole a jeho vzdělávacímu vlivu na výchovu dětí. Velkou pozornost věnujeme zdravotnímu stavu dětí – kontrola zraku, správného držení těla, péče o chrup dětí (motivační program „Zdravé zoubky“, čištění zoubků po obědě, cvičení na „Vítkově chodníčku“), spolupráce s odborníky. Základem prevence v předškolním věku je vytvoření sociálních kompetencí dětí v oblasti zdravého životního stylu, které jsou zároveň prevencí sociálně patologických jevů. Vycházíme z uspokojování přirozených potřeb dětí respektujeme přirozené lidské potřeby jedince (úcta k životu, lidskému společenství a přírodě na naší planetě).

Obsah programu:

Program se opírá o společnou filozofii a principu základního modelu podpory zdraví a prevence sociálně patologických jevů v mateřské škole. Mateřská škola vytváří vstřícné, estetické, podnětné a hygienické prostředí.

Sledované kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu, které jsou zároveň prevencí sociálně patologických jevů a jež je třeba v předškolním věku rozvíjet:

Děti získávají:

- sebedůvěru, samostatnost, sebejistotu (děti mají právo říci ne, když něco nechtějí. Umění říci ne je z hlediska ochrany zdraví velmi pozitivní postoj)
- podporu zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit. Spontánní pohybové aktivity a samostatná volba jejich obtížnosti, možnost vyzkoušet si své síly v nesoutěživém prostředí – dítě bude mít realistický odhad své možnosti (prevence úrazů, stresů, neúspěchů...)

- seberozvíjení – osobní zkušeností, prožitkem dítě získává znalosti, dovednosti, postoje o zdraví, bezpečí, zdravém životním stylu, soužití ve skupině, sebeovládání – prevence pozdější agresivity, nesnášenlivosti, neschopnost řešit problémy a následné sebepoškozování
- schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet, rozhodovat se – vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- větší zručnost a senzomotorickou kontrolu
- návyky chránící zdraví dítěte
- vyšší sebevědomí
- překonávají překážky a učí se starat samy o sebe

Činnosti:

Probíhají v neohrožujícím prostředí mateřské školy při respektování potřeb druhého:

- kooperativní hra
- spontánní hra (poznávání, objevování), námětová hra
- kompenzační cvičení (dechová, zdravotní, jógová cvičení), zde probíhá úzká spolupráce s dalšími aktivitami mateřské školy např. hra na zobcovou flétnu, cvičení na balančních míčích a „Vítkově chodníčku“ -
- rozvíjení sebeobslužných návyků
- diskusní kruh
- dramatická cvičení
- hry záměrně navozené s cílem poskytnout dětem příležitost podílet se na společných činnostech dvojice, skupiny
- podporujeme příležitosti, kdy děti navzájem vyžadují dodržování pravidel skupinového soužití
- dáváme dětem důvěru
- nabízíme přiměřené množství vzájemných aktivit
- dostatek volného pohybu (zejména na čerstvém vzduchu)
- polodenní výlety do přírody
- každodenní rozcvičky
- zdravá racionální výživa
- dodržování pitného režimu
- zapojování protidrogové prevence do pohádek a příběhů

Spolupráce s rodiči:

Mateřská škola spolupracuje s rodiči - každodenní kontakt s učitelkou na třídě, účast rodičů na školních a mimoškolních akcích, seznamování rodičů se smysluplným využíváním volného času dětí, osvětová činnost pro rodiče v oblasti zdravého životního stylu a v oblasti prevence problémů (spolupráce s PPP...), pomoc dětem ze sociálně znevýhodněných rodin. Je nutné respektovat názor rodiny na životní styl i výchovu dítěte. Učitelka plní roli poradce, poskytuje odbornou literaturu. Spolupracuje s rodiči při zjišťování schopnosti dětí a při plánování jejich rozvoje. Dochází k vzájemné informovanosti a komunikaci s rodiči. Rodiče se mohou zapojit do hry.

Systematické vzdělávání učitelek v oblasti preventivní výchovy:

- alkohol, drogy, kouření
- kriminalita, delikvence
- virtuální drogy (počítač, televize)
- záškoláctví
- šikana, vandalismus
- patologické hráčství
- xenofobie, rasismus

8.5. Nadstandardní aktivity

V naší mateřské škole, jsou nabízeny tyto nadstandardní aktivity:

- seznamování s anglickým jazykem
- procvičování řeči
- hudebně dramatická – „Hlásek“
- metoda „Dobrého startu“

Cílem nadstandardních aktivit je rozšířit programovou nabídku školy.

Organizace nadstandardních aktivit:

Nadstandardní aktivity nejsou realizovány na úkor rozsahu a kvality standardního vzdělávacího programu, tzn. nejsou součástí hlavní vzdělávací nabídky (je vypracován přesný časový plán).

Charakteristika nadstandardních aktivit:

Nadstandardní aktivity umožňují dětem vyžití v nejrůznějších oblastech (jazykové, hudební).

Každá nadstandardní aktivita má vypracovaný svůj plán, který je součástí třídní dokumentace a vypracovávají si je samy pedagogické pracovnice, podle toho, kterou aktivitu vedou.

Obsah nadstandardních aktivit:

Obsahem jsou hry a činnosti, které rozvíjí děti v oblastech, na které je aktivita zaměřena.

Další aktivity MŠ

- návštěva Ekocentra Pardubice
- pohádková představení v MŠ
- návštěva místního divadla a kina
- návštěva výstav
- exkurze do pekárny, keramické dílny, zahradnictví
- tvořivé dílny rodičů a dětí (podzimní, jarní, výtvarná apod.)
- mikulášská nadílka
- vánoční koncerty (ZUŠ)
- vánoční posezení s rodiči – besídka
- výstava betlémů - Choceňské muzeu
- karneval v MŠ
- Tříkrálová koleda v MŠ
- návštěva v 1. třídě ZŠ Sv. Čecha a ZŠ Kollárova
- aktovkový týden
- barevné dny
- exkurze do knihovny s besedou
- velikonoční slavnosti

- Den dětí, Den matek, Den otců – oslava
- noc v mateřské škole
- Den Země ve Vysokém Mýtě, Chocni
- školní výlet – Zámek Kostelec nad Orlicí
- celodenní výlety
- oslava čarodějníc s opékáním buřtů
- třídní oslavy narozenin dětí
- beseda s policií ČR a záchranáři, hasiči
- dopravní den
- slavnostní vyřazování budoucích školáků za účasti rodičů
- plavecký, lyžařský výcvik, bruslení

Nadstandardní aktivita „Metoda dobrého startu“

Metoda dobrého startu v naší mateřské škole se týká předškolních dětí i dětí s odkladem školní docházky.

Cíl Metody dobrého startu:

rozvítet u dětí ty oblasti, které jsou důležité pro úspěšnou práci dítěte v základní škole

- posílení jazykových a komunikativních kompetencí dětí
- zdokonalení pravolevé a prostorové orientace
- zdokonalení sluchového vnímání (sluchová analýza, syntéza, diferenciací)
- chápání časových vztahů
- procvičování rozlišování barev
- prohloubení schopnosti koncentrace, pozornosti a paměti
- procvičení zrakově pohybové koordinace
- zdokonalení úchopu psací potřeby a uvolnění svalstva ruky

Charakteristika Metody dobrého startu:

Metoda dobrého startu sleduje rozvoj psychomotoriky ve všech aspektech v součinnosti se sférou emocionálně motivační a sociální, přispívá k rozvoji řeči. Cvičení MDS u dětí s normální psychomotorickou úrovní rozvoj aktivizují, u dětí s poruchami rozvoje upravují nepravidelně se rozvíjející funkce.

Obsah Metody dobrého startu:

Podstatu práce tvoří akusticko-opticko-motorická cvičení, která se odrážejí v oblasti:

- Zrakové – která slouží k rozlišování grafických vzorů
- Pohybové – slouží k provádění gest a grafických znaků, které mají být souběžné s rytmem písní
- Sluchové – o kterou se pohybová složka opírá, představuje rytmus

Každou novou lekcí se zvyšuje náročnost úkolů. Nositelem děje ve výuce je píseň, od které se odvíjí vyprávěný příběh a následný pohyb. Symbolem každé písně je grafický vzor, k jehož zvládnutí je třeba dokonalého zrakového vnímání (vizuální diferenciací, vizuální integrace) pravolevé a prostorové orientace, koncentrace pozornosti a názorné paměti. Grafický vzor koresponduje s rytmickým schématem dané písně, u kterého se procvičí lateralizace ruky, motorická a senzomotorická koordinace, manuální zručnost a ovládání mluvidel. Úspěšným završením celého cvičení je reprodukce grafického vzoru s hudebním doprovodem a zpěvem dítěte.

Organizace Metody dobrého startu:

S dětmi se pracuje ve skupinách. Počet dětí se vždy odvíjí od skutečnosti, o jaké děti jde, zda s normální psychomotorickou úrovní či děti s poruchami rozvoje.

9. Evaluační systém

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování procesu vzdělávání (vzdělávacích činností, situací, podmínek) a jeho výsledků, který je realizován systematicky a pravidelně a jehož výsledky jsou v praxi smysluplně využívány; evaluace probíhá na úrovni školy nebo na úrovni třídy; evaluace může být vnější i vnitřní (→ *autoevaluce*).

Evaluace i autoevaluace vychází z:

- pozorování dětí,
- rodičů - rozhovorů a dotazníků,
- při pedagogických radách - rozhovorů a rozborů,
- ředitelky - hospitační činnosti.